

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés

Zala vármegye, 2024.07.29-2024.08.05.

Időjárás:

A múlt héten alapvetően meleg, szórványosan kisebb-nagyobb záporokkal tarkított (az előző időszakhoz hasonló) időjárás volt jellemző. Csapadék kis mennyiségben hullott, 8-10 mm között, rendszerint zivatarok kíséretében. A páratartalom emelkedett, az átlag 70-85 % között változott.

A minimum hőmérséklet 10,4-18,4 fok, a maximum 27,4-33,1 fok között alakult (átlag: 24,1-25,8 fok).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA, ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: tarló, hántott tarló.

A gabona tarlók egy része még mindig hántatlan, ezek virágzó parlagfüvel is fertőzöttek, így a mielőbbi tarlőhántás indokolt!

A hántott tarlókon a gyomnövények és árvakelések fejlődése folyamatos, a gyakori esők és a meleg miatt azonban intenzívvé vált, felgyorsult. Az évelő gyomnövények megjelenése a vegyszeres tarlókezelések elvégzését indokolja.

A **hántott repce tarlókon** az árvakelésű repce 2-(4) leveles állapotú. A bolhák betelepődése, kártétele megkezdődött, gyenge mértékű.

A **keresztesvirágú zöldítő vetések** fejlődése intenzív, itt is gyenge bolha kártétel tapasztalható.

KUKORICA

Növényfenológia: szemfejlődés.

Kukoricában a **kukoricamoly** 2. nemzedékének rajzása folyamatos, továbbra is jelentős egyedszámú. A fénycsapda fogások alapján 9-13 db imágó/csapda/3 nap fogás tapasztalható. A párosodás, tojásrakás folyamatos. A védekezés megkezdése javasolt.

A **kukoricabogár** rajzása hasonló az előző időszakhoz, számottevő népesség növekedés nem figyelhető meg. Az állományok táblaszintű szemléje javasolt.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: szemfejlődés-citromérés kezdete.

Az **alternáriás** betegség tünetei erősödtek az érzékeny fajtákban/hibridekben. A tünetek a leveleken és a tányér pikkelylevelein gyakoriak. Gyenge-közepes fertőzöttség tapasztalható.

A **diaportés szár-és tányérothadás** betegség tünetei továbbra is elsősorban a száron jellemzőek, melyből kifolyólag gyakori a szártörés a fertőzött állományokban. A párás, meleg időjárás miatt a betegség terjedésére számíthatunk (az 1x gombaölözött állományokban biztosan).

A **rizópuszos tányér** rothadás tünetei egyelőre nem fokozódtak, de a jelenlegi kedvező párás időjárás miatt számíthatunk rá.

A **közönséges kétfoltos takácsatka** kártétele folytatódott, de csökkenő tendenciájú. A napraforgó alsó levelein erős, feljebb közepes mértékű a kártétel.

A **parlagfű** fertőzöttség napraforgóban nagyon változó (technológiától függ), magassága 60-120 cm közötti, a virágzás, pollenszóródás folyamatos.

SZÓJA

Növényfenológia: hüvelyképződés-fejlődés.

Szójában folytatódott és tovább erősödött a **közönséges kétfoltos takácsatka** felszaporodása, kártétele. A védelemben nem részesített állományokban foltszerűen nagyobbodó területen fakulnak, sárgulnak a növények az erős kártétel következtében.

A **szója peronoszpóra** terjedése minimális, újabb tünetek nem tapasztalhatóak.

A **hamuszürke (makrofomínás) szárkorhadás** tünetei tovább terjedtek a száraz, sülevényes talajfoltokon (homokos területeken).

BURGONYA

Növényfenológia: gumó fejlődés, növekedés.

A múlt heti időjárás (záporok, magas páratartalom) kedvezett a **burgonya/paradicsomvész** fertőzéséhez. Újabb tünetek jelentek meg az állományokban, egyelőre az alsó leveleken, de az előrejelzett időjárás miatt a betegség további terjedése várható! Állományvédelem javasolt az ételmezés egészségügyi várakozási idő figyelembe vétele mellett.

Az **alternáriás levélfoltosság** tüneteinek felfelé terjedése kissé mérséklődött de folyamatos (burgonyán, paradicsomon) ezért a védekezés javasolt.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA, KÖRTE, DÍÓ

Növényfenológia:

Cseresznye, meggy, kajszli: betakarítás utáni állapot;

Alma, körte: gyümölcsnövekedés-gyümölcs színeződés-érés kezdete;

Dió: gyümölcsfejlődés.

Károsítók:

Almában a **varasodás** fertőzésveszélye az esős napokon kissé emelkedett, minimális új tünet megjelenése mellett. Az érzékeny fajtákban a **lisztharmat** lassú terjedése továbbra is jellemző de nagyméretű emelkedés nem tapasztalható. Erősödtek azonban a **kolletotrichumos betegség** levél tünetei. A kezeletlen (vagy kevésbé kezelt) állományokban a levélfoltokon megjelentek az acervuluszok, melyekből kiszóródó konídiumok az esős, párás napokon újabb fertőzést okozhatnak levélen és gyümölcsön egyaránt. A tároláskori betegségek elleni védekezések elvégzése javasolt. Megjelentek és erősödtek a **monília rothadás** tünetei a gyümölcsökön. Megelőző védekezés javasolt. Házi kertben az érő gyümölcsökön (főleg körtén) a **darazsak** kártétele már megfigyelhető. A csapdák kihelyezése indokolt.

Almában az **almamoly** rajzása folyamatos, enyhén csökkenő, 7-13 db imágó/csapda/3 nap mennyiséggel. Újabb, kártételből eredő nagymérvű gyümölcshullás nem tapasztalható.

Cseresznyében a **blumeriellás levélfoltosság** tünetei újra erőre kaptak. Házi kertben felgyorsult a lombhullás, amely részben élettani eredetű, de a beteg levelek aránya is növekvő.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, enyhén csökkenő számú (20-24 db imágó/csapda/3 nap). Szilvában a **szilvamoly** egyedszáma stagnál, 20-21 db imágó/csapda/3 nap fogással. A gyümölcshullás folyamatos, intenzív, különösen az esők után (zivatarok alatt).

Dióban stagnáló, de továbbra is erős mértékű a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása, 239 db imágó/csapda/hét fogással. A párosodás, tojásrakás folyamatos. A védekezés időszerű és indokolt!

SZŐLŐ

Növényfenológia: fürtzáródás vége, korai fajták: bogyók színeződése, zsendülés, csemege szőlő fajták: érés.

Szőlőben az elmúlt héten a **szőlő lisztharmat** újabb levéltünetei váltak láthatóvá. A fertőzött felületeken kazmotéciumok képződése még nem látható.

A **peronoszpóra** fertőzésveszélye lombon újra emelkedett, új tünetek is láthatóak a hajtásvégi, zsenge leveleken. A tömeges olajfolt megjelenés mellett, frissen sporuláló telepek is láthatóak. Lombvédelem csak az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembe vételével történjen. A **botritiszes fürtfertőzés** is megjelent az ültetvényekben, főleg a tömött fürtű fajtákon. Nagyüzemben a gépi csonkázás (mechanikai sérülés), valamint a szőlőmolyok kártétele nyomán jelentek meg a rothadásos tünetek. A **szőlőmolyok** lárvái L4-L5-ös stádiumúak, a kártétel intenzív és további növekedés várható a fertőzött ültetvényekben, amely a botritisz terjedését is megalapozza.

A **fitoplazma** tünetek megjelenése folyamatos, tömeges. A tünetek felismerését segíti, hogy a kékszőlő fajták esetén a lomb lilás-bordós színeződése erőteljes, de fehér fajták esetében is jelentős a sárgulás. A tünetes növények azonnali eltávolítása továbbra is elengedhetetlen! Az **amerikai szőlőkabóca** egyedszáma újra növekvő (csapdafogások alapján), 52 db imágó/csapda/hét mennyiséggel. Az ültetvényekben elsősorban imágók találhatóak. Az imágók csapdázása és a védekezés indokolt az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembe vétele mellett!

Zalaszentlőrinc, 2024. augusztus 5.

Tüh Annamária
előrejelző